

شناسه	رویه اجرایی - مقررات	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۴/۱۱/۱۴
عنوان موضوع	احصا مشکلات حوزه دام و طیور و تبادل نظر و ارائه پیشنهاد جهت عبور از ایام گذار اصلاح نظام ارزی کشور		
مرجع طرح موضوع	زنجیره یکپارچه تولید گوشت مرغ فروزان		
شرح موضوع	باعنایت به اعلام دولت محترم مبنی بر حذف ارزش ترجیحی واردات نهاده های دامی و کالاهای اساسی، به دلیل عدم اطلاع رسانی شفاف درخصوص روند انجام اصلاحات ارزی، تولید کننده با چالش های جدی مواجه شده است. اختلال در روند تأمین نهاده، قیمت گذاری دستوری علی رغم آزادسازی ارز واردات نهاده های دامی، تورم افسارگسیخته و افزایش هزینه های تولید (اعم از هزینه های موارد اولیه، حمل و نقل، انرژی و ...)، عدم تعیین تکلیف سهمیه های جذب نشده در بازارگاه و طلب تولید کنندگان در خصوص مقادیر قابل توجهی نهاده از دوره های گذشته، عدم پرداخت معوقات ارزی وارد کنندگان و فعالان اقتصادی صنعت دام و طیور را با مشکلات جدی و کمبود نقدینگی شدید مواجه نموده است، از این رو موانع و مشکلات صنعت دام و طیور در دستور کار دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان قرار گرفت.		
ایرادات و مشکلات مطروحه	- فروش کالاهایی به غیر از کالاهای تعیین شده (گوشت، تخم مرغ، روغن و ...) از طریق کالابرج توسط برخی از فروشگاه ها - تورم شدید و افزایش هزینه های تولید (ناشی از افزایش قیمت مواد اولیه، حمل و نقل، انرژی، خدمات و ...) و افزایش حداقل چهاربرابری میزان سرمایه در گردش مورد نیاز واحدهای صنعت دام و طیور - قیمت گذاری دستوری علی رغم آزادسازی ارز واردات نهاده های دامی و کالاهای اساسی - عدم کفایت تسهیلات تخصیص داده شده به واحدهای دام و طیور استان با توجه به افزایش قیمت ها و نیاز مبرم این واحدها به سرمایه گردشی حداقل ۴ برابر میزان سابق - تعیین فقط دو بانک تخصصی کشاورزی و صنعت و معدن و عدم مشارکت سایر بانک ها در پرداخت تسهیلات مورد نیاز واحدهای دام و طیور - عدم پوشش کامل بیمه درخصوص محصولات صنعت دام و طیور باتوجه به افزایش قیمت تمام شده روز - واردات تخم مرغ از سایر استان ها به استان فقط در فصولی که تخم مرغ مازاد وجود دارد. - سهمیه های جذب نشده بازارگاه در پنل کارخانجات زنجیرهای تولید مرغداران، دامداران و دیگر تشکلهای وابسته (این واحدها هم اکنون بر روی سامانه بازارگاه مقادیر قابل توجهی نهاده از دوره های گذشته مطالبه دارند که خرید آنها به دلیل عدم عرضه نهاده از جانب تأمین کنندگان مقدور نگردیده است در حالی که گوشت مرغ مرتبط با این نهاده ها قبلاً به مبادی تنظیم بازار با نرخ مصوب تحویل گردیده و کسری نهاده آن با نرخ آزاد تأمین شده است)، - عدم تعیین تکلیف مقادیر قابل توجه از نهاده هایی که قبل از آزاد سازی ارزش ترجیحی خریداری شده ولی تاکنون حمل و تحویل نشده است.		

- عدم تعیین تکلیف طلب کارخانجات خوراک دام و طیور در سامانه بازارگاه که از طریق انتقال سهمیه مرغدارن و فروش مستقیم دان در بازارگاه توسط کارخانجات به مرغدارن ایجاد شده است ولی بعلت بستن تیک خرید برای کارخانجات، امکان خرید برای کارخانجات وجود نداشته و خرید انجام نشده است. - عدم تعیین تکلیف نحوه پرداخت مطالبات معوق ارزی واردکنندگان - ممنوعیت های صادراتی در کلیه حلقه های زنجیره ای تولید از قبیل جوجه یک روزه، مرغ، تخم مرغ و خوراک دام و طیور - اجبار در جوجه ریزی سویه آراین در فارم های مرغ مادر و مرغداری های گوشتی علیرغم بهره وری و ضریب تبدیل پایین تر سویه آراین نسبت به سایر سویه ها و نژادها - موازی کاری و تعدد سامانه های متعدد مترتب به صنعت طیور (از جمله سامانه های وابسته به وزارت جهاد کشاورزی، سازمان دامپزشکی، صمت، دارایی، گمرک، استاندارد و ...) که باعث تحمیل هزینه و هدررفت زمان زیادی برای فعال اقتصادی می شود.	
رضا فروزانفر - نایب رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی بیرجند بیان نمود : پیرو تصمیم شایسته دولت چهاردهم مبنی بر حذف ارز ترجیهی، ضمن ابراز موافقت تولید کنندگان دام و طیور با اصل این موضوع، از آنجا که درباره نحوه اجرا، بر خلاف سال ۱۴۰۱ که مرتباً روند اجرای حذف این ارز، در ارتباط نزدیک با تشکلهای بررسی و مورد ارزیابی قرار می گرفت، هیچ اطلاع رسانی و مشورتی با بخش خصوصی صورت نگرفته و فضایی مبهم و غیرقابل پیش بینی ایجاد نموده اند که نکات درخور توجه ذیل به عنوان الزامات اجرای این جراحی یادآور می شود: ۱- در سال ۱۴۰۱ با برنامه ریزی برای تامین نهاده ها از ماه ها قبل، ذرت و کنجاله سویا به مقدار کافی، حتی برای دوره های آتی، در انبار تولید کنندگان موجود بود و بدین ترتیب، فضا برای جوجه ریزی و اطمینان از حفظ روند تولید کاملاً مهیا گردید، لیکن امروز ماه هاست که با اختلال شدید در روند تامین نهاده مواجهیم و انبارهای خالی، تولید کننده را در شرایطی قرار داده که تامین نهاده به امری روزانه بدل گردیده و این عدم اطمینان تقاضا برای جوجه ریزی را کاهش داده، تا جایی که جوجه یک روزه به بهایی بسیار نازل به فروش می رسد. ۲- قیمت گذاری دستوری و عدم توجه به هزینه های گزاف تولید زیان هنگفت واحد های تولیدی را در پی داشته و لذا جریان نقدینگی تولید کنندگان را به شدت تحت تاثیر قرار داده و بدین ترتیب افزایش ناگهانی قیمت نهاده ها می تواند اسباب توقف تولید را به دلیل کسری شدید نقدینگی فراهم سازد. در سال ۱۴۰۱ بخش قابل توجهی از بار افزایش نیاز به نقدینگی را وارد کنندگان با فروش اعتباری بر عهده گرفتند لیکن امروز با توجه به مطالبات معوق ارزی آنها از دولت امیدی به تامین نقدینگی از این طریق وجود ندارد و در بانک ها هم با توجه به ممنوعیت های اعمال شده مربوط به سیاست های انقباضی رمقی برای این مهم وجود دیده نمی شود. ۳- تورم افسار گسیخته و فضای افزایش هزینه ها، اهم از تجدید نظر در هزینه های نیروی کار، حمل و نقل، انرژی، خدمات و... که با آغاز سال جدید وقوع خواهد یافت و نیز افزایش های روزانه هزینه مواد مصرفی، فشار بر نقدینگی را بیش از پیش افزایش خواهد داد و در شرایط کنونی ممری هم برای جبران آن وجود ندارد.	جمع بندی جلسه کارشناسی به تاریخ ۱۴۰۴/۱۱/۱۱

- ۴- ذخایر استراتژیک نهاده نزد شرکت پشتیبانی به حداقل رسیده و امکان جایگزینی اضطراری آن برای رفع بخشی از مشکلات فوق، ناممکن به نظر می‌رسد در حالی که در سال ۱۴۰۱ این ذخایر در حداکثر میزان ممکن تامین و در شرایط اضطرار قابل تزریق به بازار بود.
- ۵- عدم اطلاع رسانی شفاف در خصوص روند انجام اصلاحات ارزی، تولید کنندگان را بیش از پیش در شرایط عدم اطمینان قرار داده است. بسیاری از تولید کنندگان هم اکنون بر روی سامانه بازارگاه، مقادیر قابل توجهی نهاده از دوره‌های گذشته مطالبه دارند که خرید آنها به دلیل عدم عرضه نهاده از جانب تامین کنندگان مقدور نگردیده است. در حالی که گوشت مرغ مرتبط با این نهاده قبلاً به مبادی تنظیم بازار تحویل گردیده نهاده آن با نرخ آزاد تامین شده است همچنین مقادیر قابل توجهی نهاده که خریداری گردیده ولیکن تا امروز حمل نشده و نحوه تعیین تکلیف آن بر این ابهام افزوده است.
- فروزانفر در ادامه برای غلبه بر مشکلات ذکر شده و تبعات عدم اجرای الزامات فوق که مستقیماً سفره مردم و امنیت غذایی را با مشکلات بسیار جدی مواجه خواهد ساخت، پیشنهاداتی به شرح زیر ارائه نمود:
- ۱- تعیین تکلیف سهمیه‌های جذب نشده بازارگاه از طریق اتاق ایران در پنل کارخانجات زنجیره مرغداران و دامداران دیگر تشکلهای وابسته هم اکنون بر روی سامانه بازارگاه مقادیر قابل توجهی نهاده از دوره‌های گذشته مطالبه دارند که خرید آنها به دلیل عدم عرضه نهاده از جانب تامین کنندگان مقدور نگردیده است در حالی که گوشت مرغ مرتبط با این نهاده‌ها قبلاً به مبادی تنظیم بازار تحویل گردیده و نهاده آن با نرخ آزاد تامین شده است همچنین مقادیر قابل توجه نهاده که خریداری گردیده لیکن تا امروز حمل نشده و نحوه تعیین تکلیف آن بر این ابهام افزوده است.
- ۲- نحوه پرداخت مطالبات معوق ارزی وارد کنندگان از طریق اتاق ایران مشخص و هرچه سریعتر به آنها پرداخت گردد تا حداقل در این بزرگه حساس بتوانند با فروش اعتباری نهاده‌ها بخشی از بار تامین نقدینگی را با هزینه منصفانه به عهده گیرند.
- ۳- حداقل دو بانک کشاورزی و صنعت و معدن با رویکرد تسهیلگری با اختیارات مکفی در خصوص تمهید موانع پرداخت تسهیلات با توجه به سرمایه در گردش حداقل ۴ برابری اعم از مطالبات معوق چک‌های بلامحل و برگه خورده و فارغ از معدل موجودی و با تخصیص اعتبار کافی در خصوص تامین نقدینگی با ابزار نقدی و اعتباری برای تولیدکنندگان مشخص شوند و فورس‌ماژور مسائل مربوط به سرمایه در گردش با این ابزار برای آنها مرتفع گردد. همچنین نسبت به درخواست استمهال و امهال وام‌های قبلی از طریق بانک‌های استان موافقت و اقدام عاجل انجام گردد.
- ۴- همه بخش‌های تقاضا با ابزار مورد نیاز تقویت شوند از طریق اتاق ایران پیگیری شود تا خللی به تولید و خصوصاً بخش بالا دست زنجیره تامین یعنی گله‌های مولد اجداد و مرغ مادر وارد نگردد از مصرف کنندگان با ارائه کالا برگ حمایت شود.
- ۵- خرید مرغ منجمد و گرم و تخم مرغ با قیمت تضمینی منصفانه از تولید کنندگان داخلی برای تامین کالای مرتبط با کالابزرگ توسط دولت صورت پذیرد.
- ۶- از قیمت گذاری دستوری خودداری و در روند اجرایی آن‌ها تسهیلگری لازم توسط سازمانهای اجرایی و نظارتی ضروری است و از تصمیمات خلق الساعه و جزیره ای استان‌ها در حوزه تنظیم بازار پرهیز گردد.

۷- با عنایت به کاهش قابل توجه تقاضا راهی جز توسعه بازارهای صادراتی در همه حلقه‌های زنجیره‌های تولید از قبیل کارخانجات مرغ مادر، جوجه کشی، کشتارگاه‌ها و فارم‌های گوشتی، تخمگذار، دامداری‌ها و ... نمی‌باشد.

وی همچنین تأکید نمود در گذشته چون ممنوعیت صادرات وجود داشته و همچنین بهره وری نیز به دلیل سوبسیت در صنعت دام و طیور پایین بوده نیاز هست علاوه بر حذف عوارض گمرکی در کوتاه مدت مشوق صادراتی نیز مهیا گردد و با عقد قرارداد و کنوانسیون غذایی با کشورهای همسایه تسهیلگری لازم صورت پذیرد برای رفع تعهد ارزی برای استان‌های مرزی با توجه به امکان تهاتر در قوانین مرتبط از جمله حوزه حفظ نباتات برای واردات نهاده های دامی و کشت مزارع زمینی تجدید گردد و سامانه های مترتب به سرعت تعدیل و تلطیف گردد و بروکراسی اداری به حداقل ممکن برسد.

۸- الزام جوجه ریزی سویه آراین حذف شود تا اصلاح نژاد و بهبود ضرایب تبدیل و شاخص های تولید در حد ذخیره بانک ژنتیکی باقی بماند.

۹- ده ها سامانه مترتب به صنعت طیور که گاه ها هزینه های هنگفتی هم تحمیل می نماید، وابسته به وزارت جهاد کشاورزی، سازمان دامپزشکی، صمت، دارایی، گمرک، استاندارد و... به حداقل رسیده و از موازی کاری سازمان ها پرهیز و در یک سامانه یکپارچه مثل جامع انبار ها خلاصه گردند.

۱۰- امید به خدا پس از کم شدن تصدی گری ناکارآمد دولت در اقتصاد، دولتمردان تلاش کنند که با حمایت از انسجام صنفی و ادغام بخشهای مختلف تولیدی و بخش خصوصی بتواند با برنامه ریزی و تقسیم کار با توجه به ظرفیت های کشور البته با حفظ قدرت خرید داخلی توسط ابزار های حمایتی دولت و توجه ویژه به صادرات تعادل در عرضه و تقاضا برقرار تا به توسعه پایدار در صنعت دام و طیور کشور نائل آییم.

سید حسین خیریه - رئیس کمیته دام و طیور کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی بیرجند در این جلسه اظهار نمود مطالبات صنفی، از جمله انجمن خوراک دام و انجمن تولیدکنندگان زنجیره‌ای گوشت و مرغ، به‌طور رسمی مطرح گردیده است و مکاتباتی در سطح کلان نیز در این خصوص انجام شده است وی در ادامه با درخواست از اتاق بازرگانی استان در خصوص طرح موضوع در جلسه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی تأکید نمود نتیجه مسائل مطروحه از طریق پایتخت پیگیری شود. خیریه در ادامه با اشاره به اینکه در این بازه زمانی، دو مشکل عمده منجر به بروز مطالبات مرغداران و کارخانجات گردیده است گفت، نخست عدم عرضه به‌موقع سهمیه مقرر در بازارگاه بوده است، بدین‌صورت که سهمیه اعلام می‌شد، ولی تنها ۲۵٪ یا ۳۵٪ از آن قابل خرید بود و عملاً بازار دچار رکود می‌شد. مشکل دوم، مربوط به مسدود بودن سیستم خرید کارخانجات بود. به‌عنوان مثال، یک مرغدار حداقل یک هفته پیش از زمان جوجه‌ریزی می‌بایست دان مورد نظر را در اختیار مرغدار قرار گیرد تا فرایندهای مقدماتی انجام پذیرد. پس از جوجه‌ریزی، حداقل ۱۰ تا ۱۵ روز زمان لازم است تا سهمیه مرغدار به بازارگاه منتقل و شارژ گردد. لذا بعد از انتقال شارژ سهمیه به کارخانه، فرآیند خرید انجام و تحویل نهاده از بنادر حدوداً یک تا دو ماه به طول می‌انجامد، بنابراین وضعیتی پدید می‌آید که کارخانجات با حجم انبوهی از مطالبات معوق مواجه شدند و ناگزیر جهت خرید نهاده به قیمت جدید از تمامی منابع مالی موجود و در دسترس خود و بانک ها استفاده نماید. رئیس کمیته دام و طیور در ادامه افزود در حال حاضر شرایط به گونه ای است که کارخانه ها تنها برای مدت خیلی کمی قادر به پوشش زنجیره‌های تأمین و مشتریان خود می‌باشد چرا که امکان خرید نهاده از فعالان این حوزه سلب گردیده و کارخانجات در وضعیت تعطیلی قرار گرفته اند و متأسفانه مجوز خرید از آنان گرفته شده است. وی در ادامه افزود از آنجا که تمامی کارخانجات کشور، می‌توانند به‌عنوان ذخیره

استراتژیک ملی عمل نمایند، در صورت حمایت، امکان احداث انبارهایی برای ذخیره‌سازی وجود دارد. وی با اشاره به هدف گذاری ظرفیت انباری برای سال های آتی گفت افزایش ظرفیت انباری از ۲۵۰۰۰ تن به حداقل ۵۰۰۰۰ تن را هدف قرار داده ایم اما باتوجه به شرایط موجود، تأمین مالی بسیار دشوار است. بنابراین، دولت می‌بایست در این خصوص چاره‌اندیشی نماید. لذا اولین اقدام دولت باید تعیین تکلیف فوری مطالبات نهاده ها از بازارگاه به نرخ ارز ترجیحی در خصوص دامداران، مرغداران و کارخانجات و بازپرداخت به‌موقع به آنان باشد. خیریه با اشاره به اینکه فعالان حوزه دام و طیور به تعهدات خود در این زمینه عمل نموده اند گفت فعالان این حوزه نهاده ها را با نرخ ارز ۲۸۵۰۰ تومان خریداری کرده و به مرغدار تحویل داده اند و مرغ به کشتارگاه و سپس به سفره مردم راه یافت، اما هنوز نهاده ای با ارز ترجیحی در اختیار کارخانجات قرار نگرفته است. این در حالی است که از کارخانجات خواسته می شود نهاده ها را با قیمت جدید ارز تهیه کنند. رئیس کمیته دام و طیور ادامه داد مسئله بعدی این است که با توجه به آزادسازی نرخ ارز، صادرات آزاد نشده است. وی در ادامه با اشاره به مشکلات پیش آمده برای مرغداران تخم گذار گفت از فروردین و اردیبهشت ماه سال جاری، حداقل برای مدت ۶ ماه، مرغداران تخم‌گذار مجبور به عرضه محصول با قیمت نازل در بازار شدند و کلیه آنان بدهکار گردیدند. آیا این رویه عادلانه است؟ و از آنجا که این افراد بدهکار شده بودند کارخانجات خود را موظف به همکاری کرده و همکاری لازم را نیز بعمل آوردند، اما منابع مالی آن از کجا باید تأمین شود؟ آیا باید نادیده گرفته شود؟ این در حالی است که هیچ بانکی حاضر به همکاری نبود. خیریه در ادامه افزود در حال حاضر آنچه مصوب دولت است، پرداخت نمی‌شود. بنابراین ضروریست راه حلی جهت تأمین مالی این حوزه راهکاری جهت بازپرداخت وام‌های دریافتی با نرخ بهره بالا یافت. راهکار استمهال وام های دریافتی به مدت ۶ ماه. رئیس کمیته دام و طیور با اشاره به موضوع سرمایه در گردش واحدهای دام و طیور گفت در حال حاضر سرمایه در گردش این واحدها به ۴ برابر افزایش پیدا کرده است. این در حالی است که واحدها حداقل سه برابر با کسری سرمایه مواجه‌اند. خیریه با اشاره به افزایش بی سابقه قیمت ذرت گفت همچنین قیمت ذرت از ۱۱ هزار تومان به ۴۶ الی ۴۷ هزار تومان رسیده است؛ (یعنی حدود ۴ برابر) در واقع سرمایه در گردش پیشین فعالان این حوزه برای فعالیت کافی نمی باشد. وی در ادامه با اشاره به اینکه دو بانک کشاورزی و صنعت و معدن، امکاناتی از سوی دولت جهت ارائه وام برای فعالان صنعت دام و طیور در اختیار دارند، گفت یکی از این بانک‌ها، بانک کشاورزی است که تسهیلات را به صورت اعتباری به مرغدار ارائه می نماید که این روش کارایی لازم را نخواهد داشت و ضروری است ۵۰ درصد از تسهیلات را به صورت نقدی و فقط جهت خرید نهاده ها در اختیار واحدها قرار دهد تا از این بحران به خوبی عبور نمایند. همچنین با توجه به اینکه در بانک صنعت و معدن پرداخت سقف خرید فاکتوری محدود است، طرح بانک صنعت و معدن نیز کارایی لازم در خصوص حل مشکل را نخواهد داشت.

علی سمیعیان - رئیس هیئت مدیره شرکت تعاونی ماکیان با اشاره به افزایش قیمت تخم مرغ در بازار گفت در حال حاضر قیمت تخم‌مرغ در بازار تا ۴ برابر افزایش یافته است و تخم‌مرغ تولید شده در استان به مشهد ارسال می‌شود، این در حالی است که استان سیستان و بلوچستان به هیچ عنوان متقاضی خرید تخم‌مرغ از استان خراسان جنوبی نیست. از سوی دیگر، حتی در حوزه صادرات نیز شاهد آن هستیم که تخم‌مرغ از کشور ترکیه به افغانستان صادر می‌شود؛ محصولی که هم از نظر بسته‌بندی بسیار شکیل تر است و هم با قیمتی مناسب تر از تخم‌مرغ تولید داخل ایران عرضه می‌گردد. وی در پایان پیشنهاد نمود اعطای تسهیلات بانکی به فعالان حوزه صنعت دام و طیور تسهیل گردد و نظارت دقیق و مؤثری بر نحوه مصرف کالا برگ صورت گیرد.

محمد هابری - مدیرعامل تعاونی مرغداران شهرستان فردوس در این جلسه اظهار نمود بحثی که در اینجا محل تردید است، آن است که در فرآیند انتقال یارانه به مصرف‌کننده، آیا سهم مصرف‌کنندگان غیرخانگی نیز به‌درستی

لحاظ شده است یا خیر؛ مصرف‌کنندگانی نظیر رستوران‌ها، پادگان‌ها و سایر مراکز مشابه که عملاً بخشی از زنجیره مصرف عمومی محسوب می‌شوند. بدیهی است با افزایش هزینه خوراک، مصرف عمومی کاهش می‌یابد و این امر مستقیماً بر بازار اثر منفی می‌گذارد. در چنین شرایطی، سیاست‌های حمایتی از جمله مشوق‌های صادراتی می‌تواند بخشی از این فشار را تعدیل کند. لذا اگر دولت از نقش مستقیم خود عقب‌نشینی کرده و یارانه را به مصرف‌کننده منتقل کرده است، این حمایت پیش‌تر صرفاً محدود به مصرف‌کننده خانگی بوده و آن هم به شکلی حداقلی؛ به گونه‌ای که تنها امکان تأمین اقلامی چون مرغ و تخم‌مرغ فراهم می‌شد. هابری در ادامه افزود مسئله مهم دیگر، عقب‌ماندگی جدی نظام بانکی از واقعیت‌های بازار است. در شرایطی که نرخ تورم به شدت افزایش یافته و قیمت نهاده‌ها چندین برابر شده است، هنوز ارزش دارایی‌هایی مانند ملک مرغداری نیز نتوانسته است متناسب با واقعیت بازار، در نظام بانکی به عنوان وثیقه مؤثر پذیرفته شود. همچنین نهاده‌ای که طی دو تا سه سال گذشته ۶ برابر بوده و در حال حاضر ۴ برابر افزایش قیمت داشته (جمعا ۲۴ برابر نسبت به سنوات گذشته)، در حالی که بانک‌ها همچنان با معیارهایی ایستا و غیرواقع‌بینانه عمل می‌کنند. وی ضمن ابراز گلایه از اینکه بازار، تولیدکننده را به رسمیت می‌شناسد، به او اعتبار می‌دهد و حتی دو ماه بر سر تعهداتش می‌ایستد؛ اما نظام بانکی هنوز نتوانسته است خود را با این کشتش و پویایی بازار تطبیق دهد. مدیرعامل اتحادیه مرغداران فردوس افزود در همین چارچوب، خواهشی جدی از همکاران محترم در جهاد کشاورزی مطرح است. از زمانی که یارانه مصرف عملاً از تولیدکننده حذف شده است، انتظار می‌رود رویکرد حمایتی نیز به طور کامل به سمت تولیدکننده معطوف شود. حمایت از مصرف‌کننده، دست‌کم در این بخش، باید پایان یابد و تمرکز سیاست‌گذاری بر پشتیبانی از تولیدکننده قرار گیرد. دلیل این مطالبه روشن است: واحدهای تولیدی ما از مراکز اصلی جمعیتی فاصله زیادی دارند؛ و این موضوع خود به تنهایی هزینه‌ها را به شدت افزایش می‌دهد. این شرایط در مقایسه با بسیاری از نقاط کشور سخت‌تر است، اما در محاسبات، اغلب با میانگین‌گیری‌های کلی و بدون لحاظ شرایط منطقه‌ای، حقوق این مناطق نادیده گرفته می‌شود. این‌ها مسائلی است که شایسته است به صورت جدی در محافل کارشناسی مطرح و پیگیری شود. حائری در ادامه با اشاره به مشکل تأخیر در تأمین نهاده‌ها گفت یکی از بزرگ‌ترین آفات این حوزه که حل آن می‌تواند بخش قابل‌توجهی از مشکلات را مرتفع سازد، تأخیر در تأمین و ارسال نهاده‌هاست. این تأخیر باید به طور کامل حذف شود، چرا که منشأ بسیاری از مشکلات بعدی است؛ از اجبار به تأمین نهاده‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت گرفته تا شکل‌گیری مفاسد و درخواست‌های غیرمعارف در فرآیند حمل‌ونقل. همه ما از نزدیک شاهد این واقعیت‌ها بوده‌ایم. وی در پایان افزود تأخیر در توزیع نهاده، به‌ویژه در مقیاس سالانه، آفتی بزرگ است که همواره هزینه‌های تولید را به طور چشمگیری افزایش داده و فشار مضاعفی بر تولیدکنندگان تحمیل کرده است.

حسین علیپور - رئیس هیئت مدیره تعاونی مرغداران تخم‌گذار شهرستان قائن در این جلسه اظهار نمود طرحی که از سوی بانک کشاورزی مطرح شد تا حدودی قابل قبول است، اما در عمل با مشکلات جدی مواجه می‌شود. نخست آنکه وثیقه مرغداری‌ها از سوی بانک پذیرفته نمی‌شود مگر با معرفی ضامن. دوم اینکه حتی در صورت دریافت تسهیلات، امکان بازگشت سرمایه وجود ندارد؛ چراکه با قیمت‌های فعلی تخم‌مرغ، عملاً سودآوری و بازپرداخت وام امکان‌پذیر نیست. علیپور در ادامه پیشنهاد نمود که چنانچه دولت قصد مداخله و حمایت دارد، نقش پشتیبانی امور دام را به طور مؤثر وارد میدان کند؛ به گونه‌ای که نهاده‌های دامی از طریق این مجموعه در اختیار تولیدکنندگان قرار گیرد. در شرایط کنونی، امکان خرید آزاد تخم‌مرغ یا نهاده‌ها برای فعالان حوزه دام و طیور به هیچ وجه وجود ندارد، چراکه بازگشت سرمایه‌ای در کار نیست. وی در ادامه با اشاره به افزایش قیمت نهاده‌ها در بازار گفت در حال حاضر قیمت یک تریلی نهاده از حدود ۵۰۰ میلیون تومان به یک میلیارد و ۷۳۰ میلیون تومان رسیده و با درآمد فعلی حاصل از فروش

تخم‌مرغ، تأمین چنین هزینه‌ای عملاً غیرممکن است. افزون بر این، بازپرداخت این هزینه‌ها دوره‌ای حدود ۲۱ ماهه دارد که شرکت‌های ذی‌ربط نیز به‌خوبی از آن آگاه‌اند. وی در پایان تأکید نمود مسئله اصلی، تضمین بازگشت نقدی منابع است؛ در صورتی که وجوه حاصل از خرید تخم‌مرغ به‌صورت نقدی و به‌موقع پرداخت شود، می‌توان تا حدی چرخه تولید را فعال و پایدار نگه داشت.

سید علی حسینی مقدم - مدیرعامل تعاونی مرغداران تخم‌گذار شهرستان قائن، در این جلسه اظهار داشت اگر مسیر صادراتی فراهم نیست، نباید در حال حاضر پروانه‌های جدید صادر شود. وی ادامه داد اما متأسفانه همچنان با تقاضای افراد به صورت بی رویه اقدام به صدور پروانه می‌شود و این امر درواقع هنر محسوب نمی‌شود بلکه هنر واقعی در ایجاد شرایط پایدار و حمایت مؤثر است، نه در صدور بی‌ضابطه مجوزها. حسینی مقدم افزود در گذشته، واحد پشتیبانی اعتباراتی به‌منظور جبران خسارات ناشی از خشکسالی یا حوادث، برای خرید گوشت قرمز در روستاها اختصاص می‌داد تا از زیان تولیدکنندگان جلوگیری شود؛ اما اکنون پشتیبانی به گونه‌ای عمل می‌کند که زیان آن مستقیماً متوجه تولیدکننده است. وی ادامه داد در خصوص طرح کیف پول الکترونیکی که مطرح شد، پیشنهاد می‌شود این سازوکار به‌صورت یکپارچه و جامع طراحی گردد؛ به گونه‌ای که تمام چرخه - از تأمین اعتبار تا خرید و فروش - در قالب یک سامانه واحد مدیریت شود. حسینی مقدم در ادامه تأکید نمود ضروری است در کنار صنایع تبدیلی فعال در استان، بخش بازرگانی نیز در فرآیند تبدیل و فرآوری تخم‌مرغ وارد شود تا زنجیره تولید و ارزش‌افزوده در داخل استان تکمیل گردد. وی در ادامه یکی دیگر از مشکلات اساسی پیش روی صنایع فعال در حوزه دام و طیور را، عملکرد تعزیرات در استان‌ها دانست. حسینی مقدم در ادامه با اظهار نارضایتی از عملکرد دامپزشکی گفت کارشناسانی که برای واحدها تعیین شده‌اند، مبلغی حدود ۴ تا ۵ میلیون تومان دریافت می‌کنند، اما تنها وظیفه ثبت ورود و خروج بار را بر عهده دارند و برای مرغداران عملاً سود و دستاوردی ندارند. این در حالی است که در سطح شهر، دامپزشکان با تمام مرغداران قرارداد دارند و از هرکدام مبلغی جداگانه دریافت می‌کنند، آن هم بدون آن‌که خدمت مؤثری صورت گیرد. این وضعیت نه به نفع تولید است و نه به صلاح بخش دام و طیور کشور و لازم است پیگیری مؤثر در این زمینه صورت پذیرد.

حسن شهریاری زاده - نماینده شرکت تعاونی ققنوس آراین شهر در این جلسه اظهار داشت بانک کشاورزی تسهیلاتی را تحت عنوان طرح پالیز معرفی کرده است، اما در عمل این تسهیلات به تولیدکنندگان پرداخت نمی‌شود. پرسش اینجاست که علت این موضوع چیست؟ عملاً واسطه‌ای وارد بازار شده و اقدام به انعقاد قرارداد می‌کند. از تاریخ ۱۰/۲۴ به بعد، قراردادهایی برای کشتار منعقد شده است، اما در عمل هیچ‌یک از کشتارگاه‌ها به اجرای این قراردادهای اقدام نکرده‌اند. سهمیه سوپایی به استان تعلق گرفت و مهلت آن تا تاریخ ۱۰/۳۰ بود که در آن مقطع هیچ خریدی توسط مرغداران انجام نشد. پس از تعطیلات، تشکلهای اقدام به خرید این سهمیه کردند، اما پس از انجام خرید، زمانی که برای ارائه توضیحات مراجعه کردیم، ادامه کار متوقف شد و اعلام کردند که نهادهای نظارتی ورود کرده‌اند. این پرسش مطرح است که چه اتفاقی رخ داده است؟ چرا باید تفاوت قیمت به نرخ آزاد محاسبه و اعمال شود؟ تاکنون جمع‌بندی روشنی در این خصوص ارائه نشده است. از سوی دیگر، از طرف سازمان جهاد کشاورزی مطرح می‌شود که فعلاً امکان آزادسازی وجود ندارد. حال در این شرایط، تولیدکننده باید چه اقدامی انجام دهد؟

سید علی میرحسینی - مدیرعامل شرکت تعاونی مرغداران مودت قائن در این جلسه اظهار نمود مشکلات فعالان حوزه دام و طیور مشترک است و نخستین مشکل، مسئله مالی واحدها می‌باشد. میرحسینی افزود امروز تقریباً همه واحدها با مشکل مواجه‌اند و واقعیت این است که سیستم بانکی عملاً کمکی به تولید نمی‌کند. وی با اشاره به

برگزاری جلسه در خصوص حل سرمایه در گردش فعالان حوزه دام و طیور در شهرستان قائنات گفت در هفته های گذشته در جهاد کشاورزی شهرستان قائن جلسه ای برگزار گردید و اساساً بحثی از اعتبار مطرح نبود؛ در این جلسه گفته شد که منابع مالی به بانک مرکزی پرداخت می شود و بانک مرکزی به صورت نقدی آن را در اختیار واردکننده قرار می دهد. در حالی که برای فعالان این حوزه بحث اعتباری و مدت دار هیچ مشکلی ایجاد نمی کند. میرحسینی با اشاره به اینکه دولت از تولید شش ماهه سخن می گوید، گفت در عمل هیچ گونه حمایت اعتباری از فعالان حوزه دام و طیور صورت نمی گیرد.

رامین قره شیر - نماینده شرکت بهرپرور بیرجند در این جلسه اظهار داشت: متأسفانه پیش از آغاز اجرای این طرح، تعداد قابل توجهی پروانه صادر شد که پیامد آن ایجاد مازاد تولید بود؛ مازادی که در گذشته از طریق صادرات، چه به صورت رسمی و چه غیررسمی، جذب و تخلیه می شد. اما در شرایط کنونی، صادرات نیز عملاً متوقف شده . وی در ادامه افزود در گذشته، چه در حوزه مصرف و چه در فضای رقابتی بازار، شرایط به گونه ای دیگر بود؛ اما امروز تولیدکننده در موضع ضعف قرار گرفته است. خریدار با تعلل در خرید و اعمال فشار، تولیدکننده را ناگزیر می کند محصول خود را با قیمت پایین تر عرضه کند. پیامد این وضعیت آن است که در حال حاضر حتی امکان صادرات نیز فراهم نیست. قره شیر ادامه داد محصولات تولیدشده بر روی دست تولیدکنندگان باقی مانده و در شرایط فعلی، حتی در صورت خرید بار و آماده سازی آن برای صادرات، عملاً امکان فروش وجود ندارد و فعالان این حوزه در نوعی بن بست گرفتار شده اند. به گونه ای که تخم مرغ های تولیدشده مربوط به دو ماه گذشته، همچنان به صورت کارتن کارتن در انبارها دپو شده اند. بنابراین ضروری است تدابیر لازم در این زمینه صورت گیرد.

محمدحسین اکبری - مدیرعامل کارخانه دان و علوفه شرق، در این جلسه با اشاره به بحث تأمین سرمایه در گردش و واریز مستقیم آن به حساب واردکنندگان از سوی دولت گفت متأسفانه این رقم حتی به دست واردکننده نیز نرسیده است و این موضوع واقعاً حائز اهمیت است. اکبری افزود طرحی مطرح شده که به عنوان یک برنامه جدید معرفی می شود، اما در عمل حتی قابلیت انتقال مستقیم نیز ندارد؛ به گونه ای که کارخانه ، عملاً از این فرآیند حذف شده است. این مسئله خود نشان دهنده یکی از ضعف های جدی این طرح است و به نظر می رسد حتی اگر این طرح مجدداً اجرا شود، همچنان با اشکالات اساسی همراه خواهد بود که لازم است مورد توجه قرار گیرد.

علی واحدی پناه - فعال صنعت مرغداری در این جلسه با اشاره به موضوع کاهش قیمت ۸ درصدی که پیش تر در بحث تخم مرغ نیز مطرح شد، گفت همین مسئله اکنون در حوزه مرغ نیز وجود دارد. وی افزود در شرایط فعلی، دیگر امکان کاهش قیمت به میزان ۸ درصد وجود ندارد و این موضوع عملاً فاقد وجاهت اجرایی است. بنابراین لازم است اتحادیه و سایر ذی نفعان پیگیری کنند تا این درصد حذف شود. چراکه اساساً مبنای این ارقام برای ما روشن نیست و همچنان با مشکلات قیمت گذاری مواجه هستیم؛ در حالی که تصور ما این بود که این سازوکار متوقف شده است. واحدی پناه با اشاره به تبصره ۳ ماده ۴۸ قانون برنامه پنج ساله هفتم توسعه، گفت بر این اساس دولت نباید وارد چرخه قیمت گذاری گردد. لذا در چنین شرایطی، وقتی دولت قیمت گذاری نکند، تعزیرات وارد عمل شده که این عمل خود نیز محل اشکال است. وی در ادامه افزود در صورت وقوع چنین وضعیتی، اساساً نباید قیمت گذاری انجام شود. و همچنان این پرسش مطرح است که چرا همچنان قیمت گذاری صورت می گیرد و در ستادها نیز اعلام می شود که این قیمت ها بر اساس فرمول مشخصی تعیین شده اند، در حالی که این فرمول ها برای بسیاری از فعالان این حوزه روشن نیست. وی افزود برخی دوستان ممکن است قیمت گذاری ارشادی را مناسب بدانند، اما این خود محل بحث است. واحدی پناه افزود

صنعت طیور در استان خراسان جنوبی همواره یکی از آسیب‌پذیرترین بخش‌ها بوده و استان خراسان جنوبی نیز از این حیث در زمره آسیب‌پذیرترین استان‌های کشور قرار دارد. علت اصلی این وضعیت آن است که در مقطعی امکان ایجاد ارزش افزوده وجود داشت، اما اجازه تحقق آن داده نشد؛ از جمله توسعه و نوسازی سالن‌ها و بهبود ضریب تبدیل. این فعال صنعت مرغداری در ادامه افزود امروز همه ما صرفاً برای بقا، درخواست سرمایه در گردش داریم، اما یکی از موضوعاتی که همواره مغفول مانده، تأمین سرمایه ثابت برای بهسازی و نوسازی سالن‌هاست. واحدی پناه ادامه داد با حذف ارز ترجیحی، مهم‌ترین عامل بقا در این صنعت، توان دستیابی به ضریب تبدیل مناسب خواهد بود. اما متأسفانه ما در این زمینه عقب مانده‌ایم و سالن‌های تولیدی عمدتاً فرسوده و قدیمی هستند و نیاز فوری به به‌روزرسانی دارند. این امر می‌تواند عامل اصلی تداوم فعالیت واحدها باشد. وی در پایان درخواست نمود موارد مطرح‌شده؛ به‌ویژه موضوع قیمت‌گذاری و تأمین سرمایه ثابت برای نوسازی سالن‌ها با جدیت پیگیری شود.

حجت وحدتی - عضو هیئت مدیره شرکت تعاونی سفید بال در این جلسه اظهار داشت بازارهای صادراتی، از جمله عراق و افغانستان، عملاً از دست رفته‌اند و دلیل اصلی این مسئله آن است که کشورهایی مانند ترکمنستان و به‌ویژه ترکیه، با فاصله‌ای قابل توجه، حجم بالایی از محصولات خود را وارد بازار افغانستان می‌کنند؛ به‌طوری‌که ترکمنستان روزانه حدود ۱۰ تریلی کالا به این بازار ارسال می‌کند. وحدتی افزود از سوی دیگر، یکی از مشکلات اساسی ما حضور مجموعه‌های بزرگ و فرااستانی در کشور است که توان رقابت را از استان خراسان جنوبی سلب کرده‌اند. به‌عنوان نمونه، در سال ۱۴۰۱، استان خراسان جنوبی با وجود فاصله جغرافیایی زیاد نسبت به بازارهایی مانند عراق، از شرایط صادراتی مناسبی برخوردار بود و نمونه‌های موفق صادراتی نیز وجود داشت. اما به دلیل کوتاهی‌هایی که از سوی متولیان در سطح استان صورت گرفت، این بازارها از دست رفت. عضو هیئت مدیره شرکت سفید بال افزود در شرایط کنونی نیز نرخ ارز مبادله‌ای در سامانه حدود ۱۲۵ هزار تومان است، در حالی که نرخ ارز در بازار آزاد به ۱۶۰ هزار تومان رسیده است. با چنین اختلافی، کدام صادرکننده حاضر است ارز خود را با تفاوت ۲۵ تا ۳۰ هزار تومان جابه‌جا کند؟ وی افزود در عمل، امکان رقابت از صادرکننده سلب شده است و هیچ‌گونه مشوق صادراتی نیز وجود ندارد. وی تأکید نمود زمانی که ارز و نهاده‌ها آزاد شده‌اند، باید انگیزه و توجیه اقتصادی لازم برای صادرکننده بخش خصوصی فراهم شود تا این حجم از تبادل ارزی برای او معنا داشته باشد. وحدتی با اشاره به موضوع صادرات، گفت استان خراسان جنوبی عملاً در بازارهای هدف کشورهای حاشیه خلیج فارس هیچ سهم و جایگاهی ندارد و به‌طور مشخص، اجازه ورود محصولات استان‌هایی مانند استان خراسان جنوبی به این بازارها داده نمی‌شود. وحدتی با ابراز گلایه گفت نکته دیگر آن که در مقایسه با جلسات و تصمیمات اتخاذشده، هیچ‌گونه پشتیبانی مؤثری برای حوزه تخم‌مرغ در استان مشاهده نشده است. لذا این سؤال مطرح است که اگر این سیاست در کل کشور اجرا شده، چرا تنها استان‌هایی مانند مشهد و تهران از آن بهره‌مند شده‌اند؟ و در بسیاری از موارد، محموله‌های ارسالی تخم مرغ از مبدأ استان به سایر استان‌ها جهت خرید توسط شرکت پشتیبانی در فصل تابستان سال جاری یا بازگردانده شده‌اند یا به دلایل مختلف مورد پذیرش قرار نگرفته‌اند و موجب نارضایتی فعالان این حوزه گردیده است. بخش خصوصی نیز در مقطعی وارد عمل شد و خرید عمده‌ای در حوزه خرید تضمینی تخم مرغ بدلیل جلوگیری از کاهش شدید قیمت تخم مرغ و جلوگیری از زیان تولیدکنندگان استان انجام داد، اما در سال جاری این اقدام دیگر توجیه اقتصادی ندارد و حضور آن‌ها با زیان سنگینی همراه بوده است. وی در ادامه پیشنهاد نمود به‌جای فشار بر تولیدکنندگان، تمهیداتی اندیشیده شود تا مشکل به‌صورت ریشه‌ای حل گردد. وحدتی افزود در سطح کشور نیز در مجموع، نهاده‌های وعده‌داده‌شده به‌طور کامل تحویل نشده و لازم است میزان تحویل آن‌ها شفاف و مشخص شود. با این حال، مهم‌ترین مطالبه در حوزه صادرات حذف هزینه تعرفه‌های صادراتی

است تا حداقل امکان رقابت با کشورهایمانند ترکیه یا ترکمنستان برای تولیدکنندگان داخلی فراهم شود. در صورت تحقق این امر، بخشی از مشکلات موجود قابل حل خواهد بود.

محمود اشرفی گل - معاونت اجرایی مرغ مادر جنوب خراسان در این جلسه اظهار نمود که بازار جوجه از خردادماه سال جاری دچار آشفتگی و هیجانات قیمتی گردیده. در نتیجه، دو فارم واحد تولیدی مرغ مادر جنوب خراسان حذف گردید و فارم سوم ۱۲ هفته زودتر از موعد به لک برده شد و در حال حاضر، تولید جوجه در واحد مرغ مادر جنوب خراسان به صفر رسیده است. وی در ادامه این پرسش را مطرح نمود که اگر قرار است عرضه و تقاضا تعیین‌کننده قیمت باشد، چرا نباید صادرات آزاد باشد؟ اشرفی با اشاره به افزایش شدید قیمت واکسن‌های دام و طیور بیان داشت که قیمت بسیاری از واکسن‌های خاص تا چهار برابر افزایش یافته است. این در حالی است که این واکسن‌ها مشمول ارز ترجیحی نبوده‌اند و مشخص نیست چگونه قیمت آن‌ها به یکباره چنین افزایشی داشته، به‌ویژه آن‌که همان واکسن را با نصف قیمت می‌توان از کشور چین وارد نمود. وی در پایان پیشنهاد نمود لازم است تمام تلاش‌ها معطوف به هدایت بازار به سمت آزادسازی صادرات صورت گیرد.

محمدعلی محمدی - مدیر عامل اتحادیه مرغداران استان در این جلسه اظهار نمود در حوزه مرغ گوشتی، با تجمع شدید مرغ مواجه هستیم و بهترین راهکار این است که شرکت پشتیبانی امور دام اقداماتی نسبت به خرید مرغ مازاد جهت ذخیره انجام دهد تا جوجه‌ریزی برای تأمین مرغ در ماه مبارک رمضان و عید نوروز صورت گیرد. مدیرعامل اتحادیه مرغداران استان تأکید کرد که مرغدار هم در دوره کمبود مرغ و هم در زمان مازاد تولید متحمل زیان می‌شود. بنابراین، با حذف ارز ترجیحی باید به‌صورت شفاف مشخص شود که سیاست‌ها به چه سمتی خواهد رفت. در حالی که می‌بایست پیش از این، برای شرایط فعلی برنامه‌ریزی می‌شد، اکنون این نگرانی وجود دارد که با تداوم وضعیت موجود، تنها درصد بسیار اندکی از مرغداران قادر به ادامه فعالیت می‌باشند. وی ادامه داد استان خراسان جنوبی از جمله استان‌هایی است که همواره تحت فشار کاهش قیمت قرار داشته و این مسئله، به‌ویژه به دلیل شرایط استان سیستان و بلوچستان، موجب شده است که در طول سال قیمت‌ها در سطحی پایین‌تر از متوسط کشور باقی بماند. بنابراین ضروری است این مسئله مورد پیگیری قرار گیرد.

غلامرضا هادربادی - نماینده دبیر کمیسیون هماهنگی بانکهای استان در این جلسه اظهار داشت با توجه به صدور دستورالعمل برای دو بانک کشاورزی و صنعت و معدن در خصوص اعطای تسهیلات به فعالان حوزه دام و طیور، تاکنون دستورالعملی برای سایر بانک‌ها ابلاغ نشده است؛ با این حال، بانک ملی آمادگی دارد همکاری لازم را در زمینه تمديد تسهیلات برای فعالان این حوزه به‌عمل آورد.

محمد حسین فنودی - مدیر بانک صنعت و معدن استان با اشاره به جلسه‌ای که با حضور مدیرکل بانک مرکزی و مدیران عامل بانک‌های صنعت معدن و کشاورزی کشور برگزار شد، گفت در این جلسه موضوع افزایش سرمایه بانک صنعت و معدن و بانک کشاورزی به تصویب رسید. وی در ادامه افزود در جلسات مختلف استانی نیز بارها تأکید کرده‌ایم که این موضوع به‌منزله تزریق سرمایه در گردش نیست، بلکه افزایش سرمایه بانک‌هاست که ان‌شاءالله در آینده، با تحقق آن، توان تسهیلات‌دهی این دو بانک افزایش خواهد یافت. بنابراین این فرایند دقیقاً مشابه افزایش سرمایه شرکت‌هاست که نیازمند تأمین منابع از محل‌هایی مشخص است. مدیربانک صنعت و معدن استان افزود پیش از اجرای سیاست حذف ارز ترجیحی، از تعدادی از حداقل مشتریان فعال بانک در حوزه‌های مرتبط دعوت به عمل آمد و جلساتی نیز با حضور این عزیزان، چه در استان و چه در تهران، برگزار شد. در این نشست‌ها، موضوع «تأمین مالی تقاضا» برای شرکت‌ها

مطرح گردید. به عنوان نمونه، برای شرکت‌هایی که دارای سردخانه یا کشتارگاه هستند، مقرر شد با معرفی مرغداران تحت پوشش خود، برای هر شرکت تا سقف ۵۰ میلیارد تومان تأمین مالی انجام شود. بدیهی است که در استان خراسان جنوبی، عمده مرغداران اشخاص حقیقی هستند. با این حال، به دلایلی از جمله مشکلات مالیاتی، نسبت مالکانه، شمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت و به طور کلی ضعف در شاخص‌های مالی، متأسفانه اغلب مرغداران فاقد صورت‌های مالی قابل ارائه در استان بودند. لذا در حال حاضر، در تلاش هستیم تا اعضای هیئت‌مدیره بانک را متقاعد کنیم که شرایط خاص استان خراسان جنوبی، به‌ویژه در پی حذف ارز ترجیحی، با ارقام و برآوردهایی که در سطح ملی مطرح می‌شود، قابل مقایسه نیست. فنودی در ادامه با اشاره به سقف تسهیلات برای فعالان این حوزه گفت سقف تسهیلات برای هر شخص حقیقی سه میلیارد تومان پیشنهاد شده است. به عنوان مثال، اگر از میان ۲۰ نفر معرفی شده، ۱۵ نفر از نظر استعلامات بانکی مورد تأیید قرار گیرند، برای هر یک از این افراد تا سقف سه میلیارد تومان تأمین مالی انجام خواهد شد. در عین حال، مبلغ تسهیلات مستقیماً به حساب کشتارگاه یا تأمین‌کننده مواد اولیه واریز می‌شود. همچنین تضمینات مربوطه نیز بر عهده خود مرغدار یا تأمین‌کننده خواهد بود و توسط ایشان تهیه و ارائه می‌گردد. با این حال، مسئولیت بازپرداخت تسهیلات بر عهده مرغدار است. وی ادامه داد به بیان دیگر، مرغدار ضمانت بازپرداخت سه میلیارد تومان را ارائه می‌دهد، بانک مبلغ را به حساب کشتارگاه یا تأمین‌کننده نهاده واریز می‌کند و بازپرداخت آن بر عهده خود مرغدار خواهد بود. این تسهیلات معمولاً در قالب وام‌های کوتاه‌مدت دو یا سه‌ماهه تعریف می‌شود، اما پرداخت به تولیدکننده یا کشتارگاه به صورت نقدی انجام می‌گیرد. بانک نیز در این فرایند کارمزد مربوطه را دریافت می‌کند که حسب مورد، از کارخانه یا تأمین‌کننده اخذ خواهد شد.

علیرضا قاسمی - مسئول اعتبارات بانک کشاورزی استان در این جلسه اظهار داشت مبنای پرداخت تسهیلات، سرمایه ثابتی واحدهاست. بر اساس سرمایه ثابتی، سقف مشخصی از تسهیلات قابل دریافت است؛ اما در بسیاری از موارد، میزان تسهیلات درخواستی متقاضیان به مراتب بیش از این سقف است. در چنین شرایطی، بانک افزایش سرمایه را به عنوان راهکار پیشنهاد می‌دهد. وی در ادامه افزود در حال حاضر، دقیقاً همین وضعیت در بانک کشاورزی و بانک صنعت و معدن نیز رخ داده است. با افزایش سرمایه این بانک‌ها موافقت شده، اما از آنجا که بانک مرکزی برای هر بانک سهم و سقف پرداخت تعیین می‌کند، این افزایش سرمایه لزوماً به معنای امکان پرداخت فوری تسهیلات نیست. بنابراین برداشت نادرستی وجود دارد که تصور می‌شود مثلاً ۷۰ همت افزایش منابع به این معناست که از فردای آن روز امکان دریافت کامل این مبلغ وجود دارد؛ در حالی که چنین امکانی فراهم نیست. در عمل، ممکن است سهم تخصیصی بانک مرکزی رقم بسیار پایین‌تری، مثلاً حدود ۱۰۰ میلیارد تومان باشد که با توجه به افزایش نرخ‌ها و شرایط بازار، پاسخگوی نیازها نیست. مسئول اعتبارات بانک کشاورزی استان افزود سیستم‌های نظارتی بانک‌ها را ملزم کرده‌اند که پرداخت‌ها صرفاً به حساب سامانه بازارگاه انجام شود و تحت هیچ شرایطی وجوه به حساب اشخاص واریز نشود. این موضوع در عمل، برای تأمین نهاده‌ها یا خرید جوجه و موارد مشابه، مشکلات و اشکالاتی ایجاد کرده است. لذا مقرر شد این مسائل احصا و با انتقال آن به مسئولان ذی‌ربط، راهکارهایی برای رفع مشکلات در این زمینه اتخاذ گردد.

احسان بیکی، رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی بیرجند، در این جلسه در خصوص دستورالعمل‌های اجرایی تسهیلات در حوزه دام و طیور مطالبی را بیان کرد. وی ضمن قدردانی، خطاب به نمایندگان محترم بانک‌ها اظهار داشت: با هر ابلاغ، دستورالعمل یا مصوبه‌ای که صادر می‌شود، خواهشمند است پیش از تهیه دستورالعمل و ابلاغ، نظر بخش خصوصی نیز اخذ شود. وی افزود: ممکن است از دیدگاه بانک یک مصوبه تصویب و ابلاغ شده تلقی شود، اما فردی که شش ماه بعد باید برای بازپرداخت اقساط مراجعه کند، عملاً سه ماه در شرایطی قرار می‌گیرد که با فاصله

زمانی و اختلاف محاسباتی مواجه است؛ موضوعی که به‌ویژه در مورد مبالغی که از مرغداران مطالبه می‌شود، فشار مضاعفی ایجاد می‌کند. بیکی ادامه داد چنانچه بانکی اساساً تمایلی به پذیرش ریسک تسهیلات نداشته باشد، دیگر چه انتظاری می‌توان از آن داشت که هم تسهیلات اعطا کند و هم در ادامه، همراهی لازم را با تولیدکننده داشته باشد؟ متأسفانه در بسیاری موارد، محل تولید به‌عنوان محل بازپرداخت و حتی به‌عنوان وثیقه مورد قبول قرار نمی‌گیرد؛ در چنین شرایطی، انتظار همکاری عملاً بی‌معناست. رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی تصریح کرد در واحدهای تولیدی که در حال فعالیت هستند و کارگر در آن‌ها مشغول به کار است، امکان توقیف و اعمال برخی ضمانت‌ها وجود ندارد و لازم است در تعیین تضامین، به‌گونه‌ای عمل شود که فشار غیرضروری بر تولیدکننده تحمیل نشود. بیکی در ادامه با اشاره به موضوع افزایش سقف اعتباری استان گفت رقم ۱۰۰ میلیارد تومان مطرح شده است، اما با توجه به شرایط موجود، این مبلغ در عمل پاسخگوی نیاز استان نیست و شاید تنها برای تکمیل چند واحد مرغداری کفایت کند. آن هم در صورتی که منابع در چند مرحله آزاد شود؛ در حالی که تا زمان تحقق این فرآیند، ممکن است برخی واحدها به تعطیلی کشیده شوند.

سعید جوانشیر - عضو هیئت مدیره زنجیره دکتر جوان در این جلسه اظهار داشت در شرایط کنونی، چنانچه یک واحد مرغداری با ظرفیت ۲۰ تا ۳۰ هزار قطعه دچار مشکل شود، مشخص نیست مسئولیت پوشش بیمه‌ای آن بر عهده کدام نهاد خواهد بود. از این‌رو، موضوع بیمه از اهمیت بالایی برخوردار است و لازم است پیگیری‌های لازم در این زمینه به‌صورت جدی انجام گیرد. وی همچنین تأکید کرد که به‌منظور صادرات مرزی تخم‌مرغ، ضروری است متولیان امر اقدامات لازم را در دستور کار قرار دهند. افزون بر این، در صورت تخصیص مانده سهمیه گردش «بازارگاه» به مرغداران، مشکل سرمایه در گردش این واحدها تا حد زیادی مرتفع خواهد شد.

حامد عارفی‌نیا - معاونت بهبود تولیدات دامی استان در این جلسه اظهار نمود موضوع نهاده‌هایی که از ابتدای سال وارد استان خراسان جنوبی شده، به‌صورت مستمر در حال پیگیری است. وی افزود میزان کل ذرت حمل شده به استان از ابتدای سال جاری ۲۲۳۹۲۰ تن بوده که از این میزان، ۲۴ هزار و ۲۴۸ تن اساساً از بنادر به استان حمل نشده است. به عبارت دیگر، حدود ۱۲ درصد از ذرت استان عملاً از بنادر حمل نگردیده و وارد استان خراسان جنوبی نشده است. وی در خصوص سویای خریداری شده گفت از مجموع ۸۵۸۴۵ تن سویای خریداری شده میزان ۸۶۹۱ تن معادل ۱۰ درصد به استان حمل نگردیده است همچنین از مجموع میزان ۴۶۸۲۲ تن جو میزان ۱۰۲۴۹ تن از محل بنادر به استان نیز حمل نگردیده است. عارفی‌نیا در ادامه تصریح نمود این موضوعات از جمله مباحث جاری و مستمر ماست که به‌صورت هفتگی، چه به شکل رسمی و چه غیررسمی، در سطح استان و وزارت جهاد کشاورزی پیگیری می‌شود. همچنین تمامی این موارد به اطلاع وزیر محترم نیز رسیده است. معاون بهبود تولیدات دامی استان در خصوص مطالبات گاوداران گفت، حدود ۱۶ هزار مورد در این خصوص طلب وجود دارد که مبالغ آن، با جزئیات و ارقام دقیق، به استحضار رسیده و به نوعی مشمول حمایت‌های ترجیحی است. با این حال، موضوع طلب نهاده‌های مرغداران و گاوداران قبل از اجرای طرح کارآمد سازی به قول مساعد مسئولان وزارت جهاد کشاورزی در حال پیگیری می‌باشد. وی با اشاره به ضرورت حمایت از تولیدکنندگان در شرایط فعلی افزود امیدواریم برنامه ریزی‌ها در خصوص اجرای طرح کالابرگ به سمت و سویی هدایت شود که یارانه مربوط به تولیدات مواد پروتئینی توسط شهروندان صرفاً به منظور خرید همین کالاها مورد استفاده قرار گیرد. معاون بهبود تولیدات دامی اداره کل جهاد کشاورزی استان با اشاره به مباحث قیمت گذاری گفت انتظار ما در شرایط فعلی این است که از تمامی ظرفیت‌ها به منظور حمایت از تولیدات استان استفاده نماییم. وی با اشاره به قیمت تمام شده محصولات پروتئینی در استان به ویژه شیر، گوشت مرغ، گوشت قرمز و تخم مرغ گفت سیاست

گذاری در حوزه تنظیم بازار این محصولات می‌بایست با در نظر گرفتن سود واقعی اقتصادی این صنعت صورت پذیرد. وی با اشاره به درخواست تولیدکنندگان در خصوص کاهش ۸ درصدی قیمت گوشت مرغ در استان گفت یکی از اهداف اساسی اجرای طرح کارآمدسازی یارانه‌ها ایجاد فضای رقابتی مبتنی بر عرضه و تقاضا و شرایط رقابتی در بازار آزاد است که این در همین راستا امیدواریم در آینده نزدیک موضوع در کمیسیون تنظیم بازار مورد تجدید نظر قرار گیرد. هدف ما این بوده که استان خراسان جنوبی همواره کمترین نرخ تورم را داشته باشد، اما تحمیل ماهانه این ۸ درصد، آن هم در شرایطی که نه بازار استان سیستان و بلوچستان را در اختیار داریم و نه مزیت خاصی در تولید، محل تأمل جدی است. عارفی نیا با تأکید بر ضرورت تامین مایلی تولیدکنندگان این حوزه گفت اگر امروز تولیدکننده از چرخه خارج شود، بازگشت او در آینده بسیار دشوار و در برخی موارد غیرممکن خواهد بود. موضوع اخذ مجوزها و همچنین بحث صادرات از دیگر مسائل مهم استان است. به نظر می‌رسد صادرات نباید صرفاً به خام‌فروشی تخم‌مرغ محدود شود، بلکه صادرات محصولات فرآوری‌شده باید در دستور کار قرار گیرد که این امر کاملاً قابل پیگیری و بسیار حائز اهمیت است. وی با اشاره به مشکلات مرغداران در حوزه دامپزشکی گفت سؤالی در این خصوص مطرح می‌گردد این است آیا تناسب واقعی بین تعداد دامپزشکان ناظر در واحدهای مرغداری تخم‌گذار و گوشتی به منظور نظارت کافی وجود دارد یا خیر؟ که این موضوع می‌تواند به صورت ویژه در دستور کار مسئولان بهداشت حوزه دام و طیور قرار گیرد. معاون تولیدات دامی استان در ادامه با تأکید بر بحث بهسازی واحدهای مرغداری استان گفت اختصاص خطوط اعتباری جهت بهسازی سالن‌های مرغداری می‌تواند از فشار هزینه مرغداران بکاهد و به تقویت واحدهای آنان کمک کند. وی در پایان گفت در خصوص بیمه محصولات کشاورزی پیگیری‌ها به صورت ویژه می‌بایست در دستور کار قرار گیرد. وی تأکید بر ضرورت ایجاد هم‌افزایی بیشتر بین نهادهای متولی تولید و تولیدکنندگان گفت امیدواریم با هدف‌گذاری مناسب شاهد رشد و توسعه بیش از پیش صنعت دام و طیور در استان باشیم.

علی صادقی - نماینده دفتر هماهنگی امور سرمایه‌گذاری و اشتغال استانداری در این جلسه اظهار نمود در جریان اصلاح ارز ترجیحی، بیشترین میزان تأثیر متوجه بخش دام و طیور بوده است. لذا با توجه به تصمیم دولت در اجرای این طرح، ضروری است که روند آن بر پایه تصمیمات کارشناسی پیش برده شود؛ در غیر این صورت، بروز مشکلات جدی اجتناب‌ناپذیر خواهد بود. وی در ادامه افزود: حوزه دام و طیور نقش بسزایی در تأمین معیشت و سفره مردم دارد. در این راستا، دو موضوع اساسی «سرمایه در گردش» و «تأمین کالا» مطرح است که تحقق آن‌ها به عوامل متعددی از جمله تأمین نهاده‌ها، نقدینگی و سرمایه در گردش، نظام قیمت‌گذاری و همچنین صادرات وابسته است. صادقی تصریح کرد موضوعات مشخص و کلان با امضای استاندار محترم از مرکز پیگیری خواهد شد و مسائل قابل انجام در سطح استان نیز از سوی استانداری و دستگاه‌های اجرایی دنبال می‌شود. وی با اشاره به اهداف اصلاح ارز ترجیحی بیان داشت: حذف رانت و حرکت به سمت تولید مبتنی بر رقابت سالم، دو هدف اصلی این طرح به شمار می‌رود. همچنین در زمینه مسائل بانکی و اعطای تسهیلات، پیگیری‌های لازم از سوی استانداری انجام خواهد شد. وی در پایان افزود موضوع کالابرگ نیز از طریق متولی اصلی آن، یعنی اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی، پیگیری شود تا مکاتبات لازم با دستگاه‌های نظارتی در این خصوص صورت گیرد.

در پایان پیشنهادات ذیل جهت طرح در شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان مصوب گردید:
پیشنهادهای استانی:

۱. نظارت دستگاه های نظارتی بر فروش کالاهای تعیین شده از طریق کالا برگ و پرهیز فروشگاه ها در ارائه سایر کالاها از طریق کالا برگ
۲. پیگیری استانداری محترم در خصوص افزایش سطح تسهیلات تخصیص داده شده به کلیه واحدهای دام و طیور و زنجیره تولید کالاهای اساسی با توجه به افزایش قیمت ها و افزایش میزان حداقل ۴ برابری سرمایه در گردش مورد نیاز
۳. با توجه به آزادسازی ارز ترجیحی پرهیز از تصمیمات دستوری در ستاد تنظیم بازار استان و مساعدت و همکاری در تعیین قیمت کالاهای تولیدی استان جهت امکان تداوم و رونق تولید.
۴. مدیریت واردات تخم مرغ از سایر استان ها به استان درفصول گرم و سرد سال (مباشترین زمستانی و تابستانی در سامانه سماتین)
۵. پیگیری استانداری، کمیسیون هماهنگی بانک ها و جهاد کشاورزی استان در خصوص مشارکت سایر بانک ها (علاوه بر بانک های تخصصی کشاورزی و صنعت و معدن) در پرداخت تسهیلات مورد نیاز واحدهای دام و طیور
۶. افزایش سقف پوشش بیمه محصولات صنعت دام و طیور باتوجه به افزایش قیمت تمام شده روز

پیشنهادهای

پیشنهادهای ملی:

۱. تعیین تکلیف سهمیه های جذب نشده بازارگاه در پنل کارخانجات زنجیرهای تولید مرغداران دامداران و دیگر تشکلهای وابسته (این واحدها هم اکنون بر روی سامانه بازارگاه مقادیر قابل توجهی نهاده از دوره های گذشته مطالبه دارند که خرید آنها به دلیل عدم عرضه نهاده از جانب تامین کنندگان مقدور نگردیده است در حالی که گوشت مرغ مرتبط با این نهاده ها قبلاً به مبادی تنظیم بازار با نرخ مصوب تحویل گردیده و کسری نهاده آن با نرخ آزاد تأمین شده است،)
۲. تعیین تکلیف مقادیر قابل توجه از نهاده هایی که قبل از آزاد سازی ارز ترجیحی خریداری شده ولی تاکنون حمل و تحویل نشده است.
۳. تعیین تکلیف طلب کارخانجات خوراک دام و طیور در سامانه بازارگاه که از طریق انتقال سهمیه مرغداران و فروش مستقیم دان در بازارگاه توسط کارخانجات به مرغداران ایجاد شده است ولی بعلت بستن تیک خرید برای کارخانجات، امکان خرید برای کارخانجات وجود نداشته و خرید انجام نشده است.
۴. تعیین نحوه پرداخت مطالبات معوق ارزی واردکنندگان و پرداخت در کوتاه ترین زمان ممکن به منظور فروش اعتباری نهاده ها و تأمین بخشی از نقدینگی مورد نیاز
۵. طرح های جدید اعتباری از جمله اکوتام بانک تجارت و پالیز بانک کشاورزی با امکان تأمین نقدی ۵۰ درصد از وجه اعتباری فقط جهت خرید نهاده ها و امکان انتقال به کارخانجات و وارد

کنندگان اجرائی شود تا مشکل نقدینگی واحد های تولیدی مرتفع گردد. (در صورتی که تمام تسهیلات اعتباری باشد طرح کارائی لازم را نخواهد داشت) ۶. تسهیل شرایط پرداخت تسهیلات سرمایه در گردش در بانک های تخصصی بانک کشاورزی و بانک صنعت و معدن خارج از ضوابط عادی بانک ها اعم از مطالبات معوق، چک های برگشتی، فارغ از میانگین حساب با ابزار نقدی و اعتباری به تولیدکنندگان ۷. استمهال و امهال تسهیلات واحدهای صنعت دام و طیور و صنایع تبدیلی صنعت به مدت حداقل شش ماه خارج از ضوابط عادی بانک ها ۸. خرید مرغ منجمد و گرم و تخم مرغ با قیمت تضمینی منصفانه از تولید کنندگان داخلی، برای تامین کالای مرتبط با کالابزرگ توسط دولت صورت پذیرد . ۹. باتوجه به آزاد سازی ارز، خودداری از قیمت گذاری دستوری و تعیین قیمت ها براساس مکانیزم عرضه و تقاضا باشد. ۱۰. رفع ممنوعیت های صادراتی و توسعه بازارهای صادراتی در کلیه حلقه های زنجیره ای تولید از قبیل جوجه یک روزه، مرغ، تخم مرغ و خوراک دام و طیور (و تعیین تعرفه صفر درصد برای صادرات این محصولات تا امکان رقابت با کشور های همسایه ایجاد شود). ۱۱. توقف در اجبار جوجه ریزی سویه آراین در فارم های مرغ مادر و مرغداری های گوشتی (سویه آراین در راستای کار تحقیقاتی و برای ذخیره ژنتیکی در وزارت جهاد کشاورزی حفظ گردد و گروه های اصلاح نژاد و اصلاح ژنتیکی در طرح های پژوهشی در بهبود ضرایب تبدیل آن اقدام نمایند). ۱۲. ایجاد سامانه یکپارچه (همانند سامانه جامع انبارها) به منظور جمعیت سامانه های متعدد مترتب به صنعت طیور (از جمله سامانه های وابسته به وزارت جهاد کشاورزی، سازمان دامپزشکی، صمت، دارایی، گمرک، استاندارد و ...) که باعث تحمیل هزینه و صرف زمان زیادی برای فعال اقتصادی شده است.	
- صورتجلسه نشست کارشناسی شورای گفتگو مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۱۴ - مکاتبه دبیر شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان خطاب به رئیس محترم مرکز بهبود کسب و کار اتاق ایران مورخ ۱۴۰۴/۲۱۰۳/الف مورخ ۱۴۰۴/۱۱/۰۱ - مکاتبه دبیر شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان خطاب به رئیس محترم مرکز بهبود کسب و کار اتاق ایران مورخ ۱۴۰۴/۲۱۰۴/الف مورخ ۱۴۰۴/۱۱/۰۱ - مکاتبه دبیر شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان خطاب به رئیس محترم مرکز بهبود کسب و کار اتاق ایران مورخ ۱۴۰۴/۲۱۵۷/الف مورخ ۱۴۰۴/۱۱/۲۶	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه